

संजय साबळे 8208137064 / 9921661173

विकी साबळे 8208068315

प्रिती नर्सरी अँड लॉन सप्लायर्स

आमच्याकडे सर्व प्रकारचे शोभीवंत इन्डोअर आऊटडोअर प्लॅन्टस तसेच लॉन मिळेल

पुणे - सोलापुर रोड, काळभोर लॉन्सच्यापाठीमागे, कवडीगाव रोड, ता. हवेली, जि. पुणे.

संपादक - अशोक हनवते. मो - 9421094991, 7264079990

लातूर वर्ष ५ वे अंक ६५ शुक्रवार दि. १२ सप्टेंबर २०२५ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

'माझं कुंकू-माझा देश' आंदोलन छेडणार

मुंबई : प्रतिनिधी पहलगाम दहशतवादी हल्ल्याच्या आठवणी अजूनही लोकांच्या मनात ताज्या आहेत. अशातच आशिया कपअंतर्गत भारत विरुद्ध पाकिस्तान सामना १४ सप्टेंबर रोजी अबुधाबी येथे होणार आहे. दरम्यान, या सामन्याला शिवसेना (ठाकरे) गटाकडून जोरदार विरोध होत असून, या सामन्याच्याच दिवशी ठाकरे गटाने मोठा निर्णय घेतला आहे. ठाकरे गटाच्या महिला आघाडीकडून 'माझं कुंकू-माझा देश' आंदोलन राबवले जाणार आहे. याची माहिती खासदार संजय राऊत यांनी पत्रकार परिषदेत दिली. संजय राऊत म्हणाले, उद्भव ठाकरे यांनी बैठक घेऊन हा निर्णय घेतला आहे. २६ निरपराध लोकांचा बळी गेला

आहे. त्यांच्या कुटुंबाचा आक्रोश आम्ही पाहतो आहोत. अबुधाबीला भारत विरुद्ध पाकिस्तान सामना खेळवला जात आहे. हे लोकभावनेविरुद्ध आहे, असे संजय राऊत म्हणाले. 'ऑपरेशन सिंदूर' सुरू आहे, असे म्हणताय. पाकिस्तानचे कंबरडे मोडू असे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि संरक्षण मंत्री म्हणाले. खून आणि पाणी एकत्र वाहू शकत नाही, असे सांगतात. पण मग खून आणि क्रिकेट एकत्र कसे?, असा सवाल संजय राऊत यांनी उपस्थित केला. भाजप, विश्व हिंदू परिषद, राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे याबद्दल म्हणणे काय आहे,

'सिंदूर के सम्मान में, शिवसेना मैदान में' या घोषणेसह आंदोलन

हे त्यांनी सांगवे, असे थेट आव्हान राऊतांनी दिले. आंदोलनाबाबत संजय राऊत म्हणाले, शिवसेनेची महिला आघाडी १४ तारखेला रस्त्यावर उतरणार आहे.

केले जाईल. महिलांकडून मोदींना सिंदूर पाठवण्याचे अभियान राबवले जाईल, असे संजय राऊत म्हणाले. 'या मंचाचा निषेध आमचा पक्ष करेल. हा एक प्रकार देशद्रोहच आहे', असा आरोप शिवसेनेकडून करण्यात आला आहे. राऊतांनी भाजपवर जोरदार हल्लाबोल करताना म्हटले की, 'भाजपच्या नेत्यांची मुलं अबुधाबीला सामना पाहायला जाणार आहेत. जय शहा क्रिकेटचे सर्वेसर्वा आहेत आणि अमित शहा आम्हाला राष्ट्रभक्तीच्या गोष्टी शिकवतात. आम्ही मूळ विचारापासून दूर गेलेलो नाही, उलट तुम्हीच दूर गेला आहात. हिंदुत्ववादी आहात म्हणता. तर, या सामन्याला विरोध करा', असे राऊत म्हणाले.

बंजारा समाज बांधवांना एस.टी. प्रवर्गातून आरक्षण देण्यात यावे-देवानंद राठोड

केज/प्रतिनिधी बंजारा समाज बांधवांना एस.टी. प्रवर्गातून आरक्षण देण्यात यावे या मागणीचे लेखी निवेदन राज्याचे मुख्यमंत्री मा. श्री देवेंद्रजी फडणवीस यांना केज तहसीलदार मार्फत गोर सेनेचे संस्थापक राष्ट्रीय अध्यक्ष संदेश चव्हाण यांच्या मार्गदर्शनाखाली देवानंद राठोड यांच्यासह बंजारा समाज बांधवांनी दिले आहे. याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, महाराष्ट्रातील बंजारा तत्सम जमातीला अनुसूचित जमातीच्या यादीत समावेश केलेली सेंट्रल प्रोविन्स बेरार (एम पी) च्या शिफारसी समवेत हैदराबादचे गॅजेट लागू केल्याची अधिसूचना निर्गमित करून वसंतरावजी नाईक व तत्कालीन शासनाच्या आणि न्या. बापट व अन्य आयोगांचे या जमातीस संविधानाच्या अनुच्छेद ३४२(२) नुसार अनुसूचित जमातीच्या आरक्षण टक्केवारीत (विजा-अ) ची टक्केवारी स्वतंत्रपणे समावेश करणारी राज्य शासनाची स्पष्ट शिफारस केंद्र सरकारकडे करण्यात यावी. बंजारा तत्सम जमातीची मापक अपेक्षा बंजारा तत्सम जमातीच्या आरक्षण विषयक समस्या व तत्कालीन मुख्यमंत्री श्री एकनाथ शिंदे व श्री उद्धवजी ठाकरे यांच्या कार्यकाळात बैठक आयोजित करून त्या सोडविण्याचा प्रयत्न केला गेला मात्र अद्यापही त्या प्रलंबित आहेत. महाराष्ट्र राज्यातील बंजारा जमातीला इतर राज्यात मिळालेल्या संविधानिक सवलती प्राप्त झालेल्या नाहीत. परिणामी महाराष्ट्रातील बंजारा जमाती ह्या विकासापासून कोसो दूर असून अजूनही विषन्न अवस्थेत जगत

आहेत. ते राहत असलेल्या तांड्यात कोणत्याही पायाभूत सुविधा नसल्याने तांडेचे तांडे विकसित व शहरी भागाकडे स्थलांतरित होत आहेत. परिणामी महाराष्ट्रातील तांडे आज ओस पडत आहेत. ना गावात ना धड जंगलात अशी अवस्था असणारे बंजारा तत्सम जमाती यांनी वर्षानुवर्ष भारतीय संस्कृतीचे जतन केलेले असून सिंधू संस्कृती, वैदिक काळ ते आज पर्यंत भारताच्या जडणघडणीत, विकासात व स्वतंत्र्याच्या चळवळीत यांचा मोलाचा वाटा आहे. हे आपण जाणताच, सर्वोच्च रोजगाराची, वाहतूक, व्यवसाय, दळणवळणाचे साधन असलेली लदणी व तांडा पद्धत ही सन १८५३ ची रेल्वे आणि ब्रिटिशांनी बंद केले. सन १९३१ च्या जनगणनेच्यावेळी बंजारा तत्सम विमुक्त व भटव्या जमाती

सीआरआयएमआयएनएल टीआरआयबीइएस वट १८७१ कायद्याने बाधित असल्याने त्यांची सर्वकष नोंद न झाल्याने पर्याप्त प्रतिनिधित्व त्यांना मिळाले नाही. पर्यायाने सरकारपर्यंत त्यांचा आवाज ८० वर्ष या भेदभावामुळे पोहोचू शकला नाही. वेगवेगळ्या नावांत, प्रवर्गात, धर्म आणि राज्यात विभागले गेले. स्वतंत्र्याच्या आनंदोत्सवाला ही मुक्ते, नंतर ३ वर्षांनी आरक्षणाच्या यादीत व ५ वर्षां नंतर सार्वजनिक निवडणुकीच्या जागा वाटपातही ते कायद्यामुळे वंचित राहिले. १९५२ नंतर विमुक्त होऊन ही या विमुक्तांना न्याय मिळालेला असला तरी त्यानंतर त्यात अनेक प्रगत जातींचा समावेश झालाच विशेष म्हणजे घुसकोरी ही प्रचंड झाल्याने आज रोजी आरक्षण नसल्यागत जमा असे लेखी दिलेल्या निवेदनात म्हटले आहे व विविध मुद्द्याचा संदर्भ देत सदरचे निवेदन दिले आहे. सदर मागणीचे लेखी निवेदन हे केज तहसीलच्या नायब तहसीलदार श्रीमती आशा वाघ मंडम यांनी स्वीकारले. या लेखी निवेदनावर देवानंद राठोड यांची स्वाक्षरी आहे. यावेळी सदर मागणीचे निवेदन देताना देवानंद राठोड, विनोद राठोड, आंकुश राठोड, बालासाहेब राठोड, उत्तम राठोड, आबासाहेब पवार, सुंदर राठोड, आत्माराम राठोड, पोपट राठोड, राहुल राठोड, हरीभाऊ राठोड, सचिन राठोड, नागेश राठोड, सुनिल राठोड, लहु राठोड, नितीन राठोड, गोरख राठोड, सुंदर राठोड कृष्णा पवार, नवनाथ राठोड, आमोल पवार, विकास राठोड, मधुकर पवार, दत्त राठोड, सुधाकर पवार, कीशोर राठोड, प्रकाश राठोड व समस्त गोर बंजारा समाज बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

राहुल गांधी सुरक्षा प्रोटोकॉल पाळत नाही

नवी दिल्ली : केंद्रीय राखीव पोलिस दलाने (सीआरपीएफ) कॉंग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांना पत्र लिहून राहुल गांधी यांनी सुरक्षा प्रोटोकॉलचे उल्लंघन केल्याचा आरोप केला आहे. इटली, व्हिएतनाम, दुबई, कतार, लंडन आणि मलेशिया यासारख्या देशांच्या दौ-यांदरम्यान राहुल गांधी यांनी सुरक्षा प्रोटोकॉलचे उल्लंघन केल्याचे सीआरपीएफने म्हटले आहे. सीआरपीएफने राहुल गांधी यांना एक वेगळे पत्र लिहून या प्रकरणाची माहिती दिली आहे. पत्रात असे लिहिले आहे की त्यांच्या सुरक्षेचा विचार करता असे करणे गंभीर घितेची बाब आहे. अशा चुकांमुळे व्हीव्हीआयपी सुरक्षा कमकुवत होते. त्यांना धोक्याचा सामना करावा लागू शकतो. राहुल गांधींना अॅडव्हान्स् सिव्क्युरिटी लायझन कव्हरसह सर्वोच्च पातळीची सुरक्षा आहे. झेड प्लस सिव्क्युरिटीमध्ये एकूण ५५ सुरक्षा कर्मचारी तैनात आहेत. यामध्ये १० हून अधिक सीआरपीएफ कमांडोचा समावेश आहे. उर्वरित सुरक्षा कर्मचारी सीएपीएफ आणि स्थानिक पोलिसांचे आहेत. यला बुक प्रोटोकॉल अंतर्गत, उच्च श्रेणीतील संरक्षण मिळालेल्यांना पुरेशी सुरक्षा सुनिश्चित करण्यासाठी त्यांच्या हालचालींबद्दल सुरक्षा शाखेला आधीच माहिती घावी लागते. यामध्ये परदेश प्रवास देखील समाविष्ट आहे. हे छायाचित्र ऑगस्ट २०२५ चे आहे, जेव्हा एका तरुणाने पूर्णियांमध्ये सुरक्षा रक्षकांचा घेरा तोडला आणि मतदार हक्क रॅलीमध्ये पोहोचला आणि राहुल यांचे चुंबन घेतले. हे छायाचित्र ऑगस्ट २०२५ चे आहे, जेव्हा एका तरुणाने पूर्णियांमध्ये सुरक्षा रक्षकांचा घेरा तोडला आणि मतदार हक्क रॅलीमध्ये पोहोचला आणि राहुल यांचे चुंबन घेतले. राहुल ९ महिन्यांत ६ वेळा परदेशात गेले सीआरपीएफचे व्हीव्हीआयपी सुरक्षा प्रमुख सुनिल जून यांनी बुधवारी कॉंग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांना लिहिलेल्या पत्रात आरोप केला आहे की राहुल गांधी त्यांच्या सुरक्षेला गांभीर्याने घेत नाहीत कारण ते बहुतेक परदेश दौ-यांदर कोणालाही न कळवता जातात. सीआरपीएफने राहुल यांच्या परदेश दौ-यांचा उल्लेख केला आहे. ३० डिसेंबर ते ९ जानेवारी दरम्यान इटली, १२ ते १७ मार्च दरम्यान व्हिएतनाम, १७ ते २३ एप्रिल दरम्यान दुबई, ११ ते १८ जून दरम्यान कतार, २५ जून ते ६ जुलै दरम्यान लंडन आणि ४ ते ८ सप्टेंबर दरम्यान मलेशिया. अॅडव्हान्स् सिव्क्युरिटी लायझन कव्हर म्हणजे काय? प्रगत सुरक्षा संपर्क कव्हर हे झेड प्लस आणि इतर व्हीआयपी सुरक्षा श्रेणीपेक्षाही उच्च दर्जाचे सुरक्षा कव्हर आहे कारण त्यासाठी तयारी आणि समन्वय खूप तीव्र आहे. याअंतर्गत, व्यक्ती जिथे जाईल त्या ठिकाणाच्या सुरक्षेतील त्रुटी तपासण्या लागतात. जिल्हा प्रशासन, राज्य पोलिस, आरोग्य विभाग यांचा आधीच सल्ला घ्यावा लागेल आणि सुरक्षा व्यवस्था कशी असेल याबद्दल योजना बनवावी लागते. याशिवाय, संभाव्य स्फोटांची तयारी, स्फोटक पदार्थांची तपासणी, लोकांची तपासणी, सुरक्षा उपकरणे यांचा आढावा घेतला जातो.

ऐश्वर्या रायचे -I द्वारे आक्षेपाह फोटो; न्यायालयाने मजकूर हटवण्याचे दिले आदेश, अभिनेत्री म्हणाली.

अभिनेत्री ऐश्वर्या राय बचन यांनी मंगळवारी दिल्ली उच्च न्यायालयाला तिच्या व्यक्तिमत्त्वाच्या अधिकारांचे रक्षण करण्याची आणि ऑनलाईन मंचांना तिचे नाव, छायाचित्रे आणि एआय-व्युत्पन्न अश्लील सामग्रीचा बेकायदेशीर वापर करण्यापासून रोखण्याची विनंती केली होती. दिल्ली उच्च न्यायालयाने ऐश्वर्या राय बचन यांची विनंती मान्य केली आहे. या प्रकरणाची सुनावणी करताना न्या. तेजस कारिया यांनी ई-कॉमर्स वेबसाइट्स आणि गुगल एलएलसीसह प्रतिवादी प्लॅटफॉर्मना याचिकेत ओळखल्या गेलेल्या युआरएल काढून टाकण्याचे आणि ब्लॉक करण्याचे निर्देश दिले आहेत. गुगलने नोटीस मिळाल्यापासून ७२ तासांच्या आत

याचिकेत ओळखल्या गेलेल्या युआरएल काढून टाकाव्यात, डिसेबल आणि ब्लॉक कराव्यात. खरं तर, न्या. कारिया यांनी तोंडी संकेत दिले होते की ते प्रतिवादींना इशारा देणारा अंतरिम आदेश पारित करतील.

गुजरातच्या हातात महाराष्ट्राचं राजभवन! 'आचार्य देवव्रत' महाराष्ट्राचे नवे राज्यपाल

राष्ट्रीय लोकशाही आघाडीचे (एनडीए) उमेदवार सी. पी. राधाकृष्णन यांनी उपराष्ट्रपति निवडणुकीत विजय मिळवला असून, ते भारताचे नवे उपराष्ट्रपति बनले आहेत. त्यांनी विरोधी पक्षाचे उमेदवार बी. सुदर्शन रेड्डी यांचा पराभव केला. राधाकृष्णन यांना ४५२ मते मिळाली, तर रेड्डी यांना ३०० मते मिळाली. यानंतर आता सी.पी. राधाकृष्णन यांनी महाराष्ट्राच्या राज्यपालपदाचा राजीनामा दिला आहे, ते उपराष्ट्रपती झाल्यानंतर महाराष्ट्राचे नवे राज्यपाल पदकोणाला मिळणार याची चर्चा सुरू आहे.

अतिरिक्त जबाबदारी देण्यात आली आहे. 'आचार्य देवव्रत' हे महाराष्ट्राचे नवे राज्यपाल असणार आहेत. आचार्य देवव्रत आपल्या सध्याच्या जबाबदाऱ्यांसह महाराष्ट्राच्या राज्यपालपदाचे कार्यवाही पार पाडतील. ही नियुक्ती तात्काळ प्रभावाने लागू होईल.

उच्च क्षमतेचे सक्षन आणि जेटिंग मशीन मनपाच्या ताफ्यात दाखल

लातूर/ प्रतिनिधी :- मलवाहिनी, भूमिगत गटार व मल संकलन केंद्राची स्वच्छता करणाऱ्या मनुष्यबळाची आरोग्य सुरक्षितता व पाण्याचा पुनर्वापर करण्याची क्षमता असणारे उच्च क्षमतेचे सक्षन व जेटिंग मशीन मनपाच्या ताफ्यात दाखल झाले आहेत. यंत्र संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई मार्फत अशी २ वाहने लातूर मनापाला प्राप्त झाली असून पालिका आयुक्त तथा प्रशासक श्रीमती मानसी यांच्या हस्ते या वाहनाचे बुधवारी (दि. १०) लोकार्पण करण्यात आले. अतिरिक्त आयुक्त देविदास जाधव, उपायुक्त डॉ. पंजाब खानसोळे, मुख्य स्वच्छता अधिकारी

कलीम शेख, स्वच्छता विभाग प्रमुख रमाकांत पिडोरे यांची यावेळी प्रमुख उपस्थिती होती. या नव्या मशीनच्या माध्यमातून मनपा कार्यक्षेत्रात मलवाहिनी, भूमिगत गटार व मल संकलन केंद्रांची स्वच्छता करणे सोयीचे होणार आहे. भूमिगत नाल्यांची ब्लॉक क्रॉसिंग पाईपची स्वच्छता देखील प्रभावीपणे

करता येणार आहे. आपत्कालीन काळात अत्यावश्यक ठिकाणी मशीनचा वापर करून नागरिकांच्या तक्रारीचे निवारण करता येणे शक्य होणार आहे. आपत्कालीन स्थितीत नागरिकांनी मुख्य स्वच्छता अधिकारी कलीम शेख (९०११०३२४०४) यांच्याशी संपर्क साधावा, असे आवाहन मनपाच्या वतीने करण्यात आले आहे.

डॉ. अशोक थोरातांचे अखेर निलंबन रद्द

राज्य कामगार विमा सोसायटीचे संचालकपदी डॉ. अशोक थोरात यांची प्रतिनियुक्ती के ज / प्रति न धी आरोग्य, सामाजिक, राजकीय क्षेत्रासह विविध क्षेत्रांमध्ये स्वतःचे अस्तित्व निर्माण करून जनसामान्यांमध्ये नाळ जोडणारे डॉ. अशोक थोरात यांना जिल्हा शल्यचिकित्सक असताना राज्य शासनाने निलंबित केले होते. डॉ. अशोक थोरात यांचे अखेर निलंबन शासनाने रद्द केले आहे. परंतु डॉ. अशोक थोरात यांना बीडलाच पुनर्नियुक्ती न देता त्यांची राज्य कामगार विमा सोसायटीच्या संचालक पदी प्रतिनियुक्ती देण्यात आली आहे. आपले निलंबन रद्द व्हावे यासाठी डॉ. अशोक थोरात यांनी न्यायालयीन लढाई सुरू केल्यानंतर शासनाने ही भूमिका घेतली आहे. बीडचे जिल्हाशल्य चिकित्सक म्हणून डॉ. अशोक

थोरात यांची कारकीर्द चांगली राहिली होती. मात्र कोरोना काळातील काही गोष्टींचा ठपका ठेवत त्यांना निलंबित करण्यात आले होते. विशेष म्हणजे या प्रकरणात ११ अधिकाऱ्यांची नावे असताना केवळ डॉ. अशोक थोरात यांच्यावर कारवाई करण्यात आली होती. शासनाच्या निलंबन आदेशाला डॉ. अशोक थोरात यांनी मॅट व मा. उच्च न्यायालयात आवाहन दिले होते. यावर उच्च न्यायालयाने मॅटला कालबद्ध सुनावणीच्या निर्देश दिले होते. या सर्व पाश्चिमीवर अशोक थोरात यांना बीडलाच पुनर्नियुक्ती न देता त्यांच्या राज्य कामगार विमा सोसायटीच्या संचालकपदी नियुक्ती दिली आहे. अखेर डॉ. अशोक थोरात यांचे शासनाने निलंबन रद्द केल्यामुळे सर्व स्तरातून त्यांचे कौतुक होत आहे व अभिनंदनाचा होत आहे.

संपादकीय

मोहन भागवत : राष्ट्रनिर्माणाचा मार्गदर्शक

आज एका अशा व्यक्तिमत्त्वाचा वाढदिवस आहे, ज्यांनी 'वसुधैव कुटुंबकम्' या तत्त्वाने प्रेरित होऊन संपूर्ण जीवन सामाजिक परिवर्तन तसेच सलोखा आणि बंधुभाव वृद्धिंगत करण्यासाठी समर्पित केले. राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाशी (आरएसएस) जोडलेले लाखो लोक त्यांचा परमपूज्य सरसंघचालक असाच आदरभावपूर्ण उल्लेख करतात. होय, मी मोहन भागवत यांच्याबद्दलच बोलतोय. योगायोग असा की, आरएसएसची शताब्दी साजरी करत असलेले वर्ष त्यांचेही ७५ व्या वाढदिवसाचे वर्ष आहे. मी त्यांना दीर्घायुष्यासाठी तसेच उत्तम आरोग्यासाठी प्रार्थना करतो. नरेंद्र मोदी, पंतप्रधान आज ११ सप्टेंबर. खरे तर हा दोन परस्परविरोधी घटनांचे स्मरण करून देणारा दिवस. यापैकी पहिली घटना म्हणजे १८९३ ची. त्यावेळी स्वामी विवेकानंदांनी शिकागोमध्ये ऐतिहासिक भाषण केले होते. अमेरिकेतील भाषणातील 'माझ्या बंधू आणि भगिनींनो' या अवघ्या काही शब्दांनी त्यांनी सभागृहात उपस्थित हजारो लोकांची मने जिंकली होती. त्यांनी भारताच्या शाश्वत आध्यात्मिक परंपरेची आणि विश्वबंधुत्वाच्या तत्त्वाची जगाला ओळख करून दिली. आता दुसरी घटना म्हणजे १/११ च्या क्रूर दहशतवादी हल्ल्यांची. खरे तर, दहशतवाद आणि कट्टरतेच्या धोक्यामुळे याच विश्वबंधुत्वाच्या तत्त्वावर हल्ला झाला होता. माझे मोहनजींच्या कुटुंबाशी अगदी जवळचे संबंध आहेत. त्यांचे वडील दिवंगत मधुकरराव भागवत यांच्यासोबत मला जवळून काम करण्याचे भाग्य लाभले. माझ्या 'ज्योतीपुंज' या पुस्तकात मी त्यांच्याबद्दल अगदी सविस्तर लिहिले आहे. कायद्याच्या क्षेत्राशी संबंधित असूनही त्यांनी राष्ट्रनिर्माणासाठी स्वतःला वाहून घेतले होते. गुजरातमध्ये संघाला बळकटी देण्यात त्यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली होती. मधुकरराव यांची राष्ट्रनिर्माणासाठीची तळमळ इतकी होती की, त्यांनी मुलगा मोहनजी यांची जडणघडणच भारताच्या पुनरुत्थानासाठी केली होती.

मोहनजी हे १९७० च्या दशकाच्या मध्यात संघाचे प्रचारक बनले. प्रचारक हा शब्द ऐकल्यावर एखाद्याला कदाचित प्रचारक म्हणजे केवळ प्रचार करणारा किंवा मोहीम चालवणारा, विचारांचा प्रचार, प्रसार करणारी व्यक्ती असे वाटू शकते; पण जे कोणी संघाच्या कार्यपद्धतीशी परिचित आहेत, त्यांना याची जाणीव आहे की, प्रचारकांची ही परंपरा संघटनेच्या कार्याचा गाभा आहे. गेल्या शंभर वर्षांमध्ये देशभक्तीच्या भावनेने प्रेरित होऊन हजारो तरुणांनी भारत प्रथम हे ध्येय साध्य करण्यासाठी घरदार आणि कुटुंबाचा त्याग करत आयुष्य समर्पित केले. संघातील त्यांची सुरुवातीची वर्षे भारतीय इतिहासातील एका अतिशय काळ्या कालखंडाशी मिळतीजुळती आहेत. याच काळात तत्कालीन काँग्रेस सरकारने देशावर कठोर आणिबाणी लादली होती. लोकशाही तत्त्वांना महत्त्व देणार्या आणि भारत समृद्ध व्हावा अशी इच्छा असणार्या प्रत्येक व्यक्तीसाठी आणीबाणीविरोधी चळवळ बळकट करणे स्वाभाविक होते. मोहनजी आणि असंख्य संघाच्या स्वयंसेवकांनी नेमके हेच केले. त्यांनी महाराष्ट्राच्या ग्रामीण आणि मागास भागात विशेषतः विदर्भात व्यापक प्रमाणात काम केले. यामुळे गरीब आणि दलिताना भेडसावणार्या आह्वानांची त्यांना जाणीव झाली.

गेल्या काही वर्षांमध्ये मोहनजींनी संघात विविध पदे भूषवली. यातील प्रत्येक कर्तव्य त्यांनी कौशल्याने पार पाडले. १९९० च्या दशकात अखिल भारतीय शारीरिक प्रमुख म्हणून मोहनजी यांच्या कार्याचे आजही अनेक स्वयंसेवक स्नेहपूर्वक स्मरण करतात. या काळात त्यांनी बिहारच्या गावांमध्ये काम करताना अमूल्या वेळ व्यतीत केला. या अनुभवांमुळे तळगाळातील समस्येशी ते अधिक खोलवर जोडले गेले. २० व्या शतकाच्या सुरुवातीला ते अखिल भारतीय प्रचारप्रमुख बनले. २००० मध्ये ते सरकार्याह झाले आणि येथेही त्यांनी कामाच्या अनोख्या शैलीने कठीण परिस्थिती सहजतेने आणि अचूकतेने हाताळली. २००९ मध्ये ते सरसंघचालक बनले आणि आजही ते अतिशय उत्साहाने काम करत आहेत. सरसंघचालक असणे ही केवळ संघटनात्मक जबाबदारी नाही. असाधारण व्यक्तींनी वैयक्तिक त्याग, उद्देशाची स्पष्टता आणि भारतमातेप्रती अतूट समर्पणासह ही भूमिका पार पाडली आहे. मोहनजी यांनी जबाबदारीच्या विशालतेला पूर्ण न्याय देण्यासोबत स्वतःची ताकद, बौद्धिक खोली आणि सहृदय नेतृत्व याचीही जोड दिली आहे, जे सर्व 'राष्ट्र प्रथम' या तत्त्वाने प्रेरित आहे.

मोहनजींनी त्यांच्या हृदयात जपलेल्या आणि त्यांच्या कार्यशैलीत आत्मसात केलेले दोन गुण मी आठवायचे म्हटले, तर ते आहेत सातत्य आणि जुळवून घेणे. त्यांनी नेहमीच कठीण प्रसंगांमध्ये संघटनेचे नेतृत्व केले आहे. सर्वांना अभिमान असलेल्या मुख्य विचारसरणीशी कधीही तडजोड केली नाही आणि त्याच वेळी समाजाच्या उदयोन्मुख गरजा पूर्ण केल्या आहेत. त्यांचे तरुणांशी अगदी सहज नाते आहे आणि म्हणूनच त्यांनी नेहमीच अधिकाधिक तरुणांना संघ परिवारात सामील करण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे. ते अनेकदा सार्वजनिक भाषणात आणि लोकांशी संवाद साधताना दिसतात, जे आजच्या गतिमान आणि डिजिटल जगात खूप लाभदायक ठरले आहे.

व्यापकपणे सांगायचे तर, संघाच्या १०० वर्षांच्या प्रवासातील मोहनजींच्या कार्यकाळ हा सर्वात परिवर्तनकारी कालखंड मानला जाईल. गणवेशातील बदलापासून ते शिक्षा वर्गांमध्ये (प्रशिक्षण शिबिरांमध्ये) सुधारणा करण्यापर्यंत त्यांच्या नेतृत्वाखाली अनेक महत्त्वपूर्ण बदल झाले. खासकरून कोरोना मोहनजींनी केलेले प्रयत्न मला आठवतात, जेव्हा मानवजातीने आयुष्यात पहिल्यांदाच अशा महामारीचा सामना केला होता. त्या काळात राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे पारंपरिक उपक्रम सुरू ठेवणे आह्वानात्मक बनले होते. मोहनजींनी तंत्रज्ञानाचा वापर वाढवण्याचा सल्ला दिला. जागतिक आह्वानांच्या संदर्भात संस्थात्मक चौकटी विकसित करताना ते जागतिक दृष्टिकोनांशी निगडित होते. त्यावेळी सर्व स्वयंसेवकांनी स्वतःच्या आणि इतरांच्या सुरक्षिततेची सुनिश्चिती करताना गरजू लोकांपर्यंत पोहोचण्यासाठी शक्य तितके प्रयत्न केले. अनेक ठिकाणी वैद्यकीय शिबिरे भरवण्यात आली. आम्ही आमचे अनेक कष्टकरी स्वयंसेवकदेखील गमावले; परंतु मोहनजी यांची प्रेरणा अशी होती की, त्यांचा दृढनिश्चय कधीही डगमगला नाही.

खासकरून कोरोना मोहनजींनी केलेले प्रयत्न मला आठवतात, जेव्हा मानवजातीने आयुष्यात पहिल्यांदाच अशा महामारीचा सामना केला होता. त्या काळात राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे पारंपरिक उपक्रम सुरू ठेवणे आह्वानात्मक बनले होते. मोहनजींनी तंत्रज्ञानाचा वापर वाढवण्याचा सल्ला दिला. जागतिक आह्वानांच्या संदर्भात संस्थात्मक चौकटी विकसित करताना ते जागतिक दृष्टिकोनांशी निगडित होते.

संकल्प भूमीचा इतिहास वाचला तर इतिहास घडवित येईल ?.

संकल्प भूमी हे गुजरात राज्यातील वडोदरा (बडोदा) येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांना समर्पित असलेले एक स्मारक व ऐतिहासिक स्थळ आहे.या स्थळाला दरवर्षी लक्षावधी लोक भेटी देत असतात.२३ सप्टेंबर १९१७ रोजी आंबेडकरांनी सयाजी बागेमध्ये आपल्या तत्कालीन दबलेल्या-पिचलेल्या अस्पृश्य समाजाला जातीयतेतून बाहेर काढण्यासाठी आपले जीवन समर्पित करण्याचा संकल्प केला होता. आंबेडकरांनी संकल्प केलेल्या सयाजी बागेतील त्या जागेला १४ एप्रिल २००६ रोजी संकल्प भूमी असे नाव देण्यात आले. गुजरात सरकारद्वारे तेथे आंबेडकरांचे एक भव्य स्मारक निर्माण करण्यात आले आहे.संकल्प भूमी हे गुजरात मधील एक प्रमुख बौद्ध व अनुसूचित जातीचे तीर्थस्थळ म्हणून विकसित झाले असून येथे लोक बौद्ध धम्माची दीक्षा घेण्यासाठी येत असतात.

इतिहास वाचला तर इतिहास घडवित येतो.म्हणूनच हे वाचा.सयाजी महाराजांच्या वडोदरा संस्थानाकडून मिळालेल्या शिष्यवृत्तीमुळे इ.स.१९१३ मध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर अमेरिकेतील कोलंबिया विद्यापीठात शिक्षणासाठी जाऊ शकले होते. या दोघांमधील करार असा होता की,आंबेडकरांना शिष्यवृत्तीच्या बदल्यात वडोदरा संस्थानामध्ये काही काळ काम करावे लागणार.या करारा अंतर्गत,सप्टेंबर १९१७ मध्ये आंबेडकर आपल्या थोरल्या भावांसह वडोदरा येथे पोहोचले.त्यांना रेल्वे स्थानकावरून आणण्याचा आदेश सयाजीरावांनी दिला होता,परंतु एका अस्पृश्याला आणण्यासाठी कुणीही तयार झाले नाही,त्यामुळे आंबेडकरांना स्वतःच व्यवस्था करून पोहोचावे लागले. त्यांना आपल्या जेवणाची व राहण्याची व्यवस्था स्वतः करावी लागणार होती, त्यासाठी ते जागा शोधत होते, परंतु त्यांच्या वडोदरात पोहोचण्यापूर्वीच बॉम्बेवरून एक महार युवक वडोदरा संस्थानात नौकरीसाठी येत असल्याची बातमी पसरली होती. त्यामुळे त्यांच्या अस्पृश्य जातीची माहिती झाल्यामुळे कोणीही हिंदू आणि अहिंदू लोक त्यांना जेवण व राहण्यासाठी जागा देण्यासाठी तयार झाले नाही. शेवटी, त्यांना नाव बदलून व अधिकचे भाडे देऊन एका पारसी धर्मशाळेत राहण्यासाठी जागा मिळाली सयाजीराव गायकवाड यांना आंबेडकरांना अर्थमंत्री बनवण्याची इच्छा होती पण अनुभव नसल्यामुळे आंबेडकरांनी संस्थानाच्या सचिव पदाचा स्वीकार केला. सचिवालयात आंबेडकरांना अस्पृश्य

असल्यामुळे खूप अपमानित व्हावे लागले,त्यांनी तेथील पाणी सुद्धा पिण्यासाठी मिळत नव्हते. कर्मचारी-चपराशी हे दुरुनच आंबेडकरांकडे फाईल्स फेकत असत,त्यांच्या येण्याच्या व जाण्याच्या पूर्वी फरशीवर पसरलेल्या चट्या हटवल्या जात होत्या, अशाप्रकारच्या अमानवीय व्यवहारांच्या नंतरही ते आपले अर्धवट राहिलेले शिक्षण पूर्ण करण्यासाठी धडपड करीत राहिले. परंतु जेव्हा तेथे रिकाम्या वेळेत दुसरा किंवा अन्य कोणी हजर नसेल,तेव्हाच आंबेडकरांना अभ्यासासाठी ग्रंथालयात जाण्याची परवानगी मिळे. तेथे जातीयता अधिकच तीव्र असल्याने,त्यांना असेच वाईट व्यवहार सहन करावे लागले.यानंतर आंबेडकर राहत असलेल्या ठिकाणी एक घटना घडली, पारशांना आणि हिंदूंना कळले की पारशांच्या हॉटेलमध्ये व्हाणारी व्यक्ती ही अस्पृश्य (अनुसूचित जाती) आहे. रात्रीच्या वेळी तेव्हा क्रोधित झालेल्या पारसी व हिंदू लोकांचा समूह

माजी मुख्यमंत्री अशोकराव चव्हाण यांच्या अध्यक्षतेखाली मराठवाड्याचा रखडलेला अनुशेष दूर करण्यासाठी समिती नियुक्त करावी-राजेंद्र वनारसे

मराठवाड्याच्या सर्वांगीण विकासासाठी व अनुशेष भरून काढण्यासाठी उपसमितीच्या अध्यक्षपदी महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री अशोकराव चव्हाण यांना नियुक्त करावे अशी मागणी मराठवाड्यातील सर्व जिल्ह्यातून करण्यात येत आहे. महाराष्ट्राचे नेतृत्व करत असताना अशोकराव चव्हाण यांनी मराठवाड्याच्या अनुशेषासाठी मराठवाड्याचे मागासलेपण दूर करण्यासाठी स्वतः प्रयत्न केले आणि तो वारसा महाराष्ट्राचे माजी केंद्रीय गृहमंत्री शंकररावजी चव्हाण साहेब यांच्या माध्यमातून जपला. नरेंद्र मोदी देशाचे प्रधानमंत्री झाल्यापासून महाराष्ट्राच्या सर्वांगीण विकासासाठी सर्वच क्षेत्रात विशेष प्रयत्न महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले आहे परंतु मराठवाड्यातील प्रलंबीत न्याय मागण्याची पुर्तता अद्यापपर्यंत करण्यात त्यांना यश आले नाही, अशी खंतही मराठवाड्यातील जनता व्यक्त करत आहे. दिवंगत महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री विलासरावजी देशमुख आणि दिवंगत महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री गोपिनाथराव मुंडे यांच्या कारकिर्दीत मराठवाड्याच्या प्रश्नाकडे विशेष लक्ष दिले जात

होते. त्यांच्या हयातीनंतर मराठवाड्याला राजकीय वारसा असलेला वाली राहिलेला नाही. म्हणून मराठवाडा मुक्तीदिन निमित्त महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री यांनी मराठवाड्याच्या विकासासाठी एक उपसमिती माजी मुख्यमंत्री अशोकराव चव्हाण यांच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त करावी आणि उपसमितीवर लातूर जिल्ह्याचे माजी खा. डॉ. सुनिल गायकवाड आणि डॉ. अर्चनाताई पाटील चाकरकर यांना सदस्यपदी नियुक्त करावे अशी मागणी राष्ट्रीय संत संदेश पक्षाचे अध्यक्ष राजेंद्र वनारसे यांनी प्रसिद्धीस दिलेल्या पत्रकात केली आहे. या समितीची घोषणा करत असताना मराठवाड्यातील विकासासाठी कार्यरत असलेल्या सामाजिक संघटनांचे प्रतिनिधीही अशासकीय सदस्य म्हणून या समितीत

सहभागी असावेत तसेच मराठवाड्यातील सर्व खासदार, मराठवाड्यातील सर्व विधान परिषद आमदार यांचा समावेश या समितीत असावा अशी मागणी वनारसे यांनी या पत्रकात केली आहे. दि. १७ सप्टेंबर रोजी छत्रपती संभाजीनगर येथील कार्यक्रमात या समितीची घोषणा करावी आणि मराठवाड्यातील प्रलंबीत विकास प्रकल्प जे रखडलेले आहेत त्या पुर्ततेसाठी या समितीने केलेल्या सुचनांची त्वरीत अंमलबजावणी करावी अशी मागणीही या पत्रकाद्वारे केली आहे. मुंबई येथे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना जावून शिष्टमंडळ भेटून मराठवाड्यातील प्रलंबीत न्याय मागण्याचे निवेदन सादर करणार असल्याची माहिती या पत्रकात नमुद करण्यात आली आहे.

उमर खालिदला जामीन नाकारण्यातून सर्वोच्च न्यायालयाच्या दंडकांचा अवमान

फौजदारी कायद्याचा मूलभूत सिद्धांत म्हणजे 'आरोपी जोपर्यंत दोषी सिद्ध होत नाही तोपर्यंत त्याला निर्दोष मानावे'. पण अपराध निश्चितीसाठीची प्रक्रियाच शिक्षा बनली तर? दिल्ली उच्च न्यायालयाने उमर खालिद आणि 'दिल्ली दंगल प्रकरणा'तील इतर आरोपींबाबत अलीकडे दिलेल्या निकालात हा विरोधाभास स्पष्टपणे दिसून येतो.

दिल्ली उच्च न्यायालयाने उमर खालिद आणि इतरांचा अर्ज फेटाळून लावले आणि १३३ पानांचे निकालपत्र देऊन त्यांना जामीन नाकारला. निषेध करण्याचा अधिकार 'पूर्ण' नाही आणि निषेध हा वाजवी चौकटीतच व्हायला हवा अशी भूमिका न्यायालयाने या निकालपत्रात ठामपणे मांडली. हे विधान कायदेशीर तत्त्व म्हणून वादग्रस्त आहे, पण तो मुद्दा जरा बाजूला ठेवू. उमर खालिद व इतरांना जामीन नाकारणाऱ्या निकालावर खरा आक्षेपाचा मुद्दा हा की, या सान्या 'आरोपी'नी त्यांच्यावरचा खटला सुरू होताच एव्हाना जवळपास पाच वर्षे कोठडीत- कच्च्या कैदेत- घालवली आहेत. प्रक्रियात्मक दृष्टीने हा अन्याय आहे.

या अन्यायाच्या जखमेवर मीठ चोळणाऱा प्रकार म्हणजे उच्च न्यायालयाने याच निकालपत्रात न्यायालयीन प्रक्रियेच्या संघातीचे केलेले 'तर्कसंगत वर्णन'. 'खटल्याची गती नैसर्गिकरित्या पुढे जाईल आणि घाईघाईने चालवलेला खटला दोन्ही पक्षांच्या हक्कांसाठी हानिकारक असू शकतो' असे विधान या निकालपत्रात आहे. खटला उभाच न राहाता, आरोपांची सुनावणी सुरूच न होता पाच वर्षे तुरुंगात डांबण्याची सोय करणारी ही 'नैसर्गिक गती' कोणती आहे? हे इतर प्रकरणांपेक्षा वेगळे आहे म्हणावे तर, बलात्कारासारख्या नृशंस गुन्ह्यांमध्ये दोषी आढळलेल्या गुन्हेगारांसह दोषी आढळलेल्यांनाही नियमितपणे पॅरोल दिला जातो, अशीही उदाहरणे आहेत. शिक्षा सुनावली जाऊन तुरुंगवास झालेल्यांना कच्च्या कैद्यांपेक्षाही जास्त स्वातंत्र्य मिळते, असा याचा अर्थ काढायचा का ?

या निकालपत्रावर आक्षेपाचे कारण हेही आहे की, दिल्ली उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती शैलेंद्र कौर आणि न्यायमूर्ती नवीन चावला यांनी या निकालात, 'खटल्याशिवाय दीर्घकाळ तुरुंगवास

जामिनाचा आधार आहे' हे न्यायतत्त्व नाकारले. सुनावणी होती जामिनासाठी, पण न्यायालयाने संबंधित आरोपींची 'कटामध्ये' कोणकोणती विशिष्ट, सक्रिय भूमिका होती, याचे तपशीलवार वर्णन केले. या प्रथमदर्शनी पुराव्यावरून, राष्ट्राच्या अखंडतेचे रक्षण करण्याच्या राज्याच्या कर्तव्याविरुद्ध वैयक्तिक स्वातंत्र्याचे संतुलन साधण्याचे कठीण काम आमच्यापुढे आले आहे अशा अर्थाची टिप्पणीही न्यायालयाने केली आहे.

या निकालपत्राच्या परिच्छेद १३३ मध्ये उच्च न्यायालयाने उमर खालिदने अमरावतीमध्ये दिलेल्या भाषणांचा उल्लेख केला आहे. या भाषणात त्याने नागरिकत्व सुधारणा विधेयकाविरुद्ध निदर्शन करण्याचे आवाहन केले होते. याआधारे सरकारी वकिलांनी केलेल्या युक्तिवादांमुळे उच्च न्यायालयाला खात्री पटली की, अशी भाषणे दिली गेल्यानेच हिंसक दंगली उसळल्या आणि आंतरराष्ट्रीय पातळीवर लक्ष वेधले गेले. तसेच, याचिकादार उमर खालिद यांनी १७ फेब्रुवारी २०२० रोजी अमरावती येथे भाषणे दिली आणि २४ फेब्रुवारी २०२० रोजी निदर्शन करण्याचे आवाहन केले, तो (२४ फेब्रु.) अमेरिकेच्या राष्ट्राध्यक्षांच्या राज्य भेटीचा दिवस होता. अभियोक्त्यांनी आरोप केला आहे की आंतरराष्ट्रीय लक्ष वेधण्यासाठी २३/२४.२४ फेब्रुवारी २०२० रोजी जाणूनबुजून हिंसक दंगली घडवून आणल्या गेल्या. अभियोक्त्यांनी याचिकादारांना दिलेली वरील भूमिका दुर्लक्षित करता येणार नाही, असे जामीन नाकारणाऱ्या या आदेशात नमूद केले आहे.

सर्वोच्च न्यायालयाचे तीन ताजे निकाल वास्तविक, सर्वोच्च न्यायालयाने बेकायदा कारवाया प्रतिबंधक कायदा (यूपीए), भ्रष्टाचार प्रतिबंध कायदा (पीओसीए), काळा पैसा विरोधी कायदा (पीएमएए) इत्यादी 'गंभीर गुन्ह्यां'साठीच्या विशेष कायद्यांबाबत दिलेल्या निकालांमुळे जामीन न्यायशास्त्राची पुनर्रचना झालेली आहे. संविधानानुसार जलद खटल्याचा अधिकार आहेच- त्यामुळे खटला भरण्यास दिरंगाई न करणे हे राज्यंत्रणेचे कर्तव्य ठरते, याकडे लक्ष वेधून सर्वोच्च न्यायालयाने पुनर्रचार केला आहे की, विशेष कायद्यांमध्येही जामीन हा नियम असला पाहिजे- अपवाद नाही. उदाहरणार्थ 'जावेद गुलाम नबी शेख विरुद्ध महाराष्ट्र राज्य

(२०२४)' या प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने असे म्हटले आहे की, 'गुन्ह्याचे स्वरूप काहीही असो' - राज्यंत्रणा जर जलद खटल्याची हमी देऊ शकत नसेल तर अशी राज्यंत्रणा गुन्हा फार गंभीर असल्याच्या आधारावर जामिनाला विरोध करू शकत नाही. पुढे 'शेख जावेद इक्बाल विरुद्ध उत्तर प्रदेश राज्य (२०२४)' मध्ये या तत्त्वाचा विस्तार करण्यात आलेला दिसतो. या निकालात सर्वोच्च न्यायालयाने असे स्पष्ट केले आहे की संविधानाच्या अनुच्छेद २१ चे उल्लंघन झाल्यास, जामिन देण्याच्या संवैधानिक न्यायालयांच्या अधिकारापुढे प्रतिबंधात्मक वैधानिक तरतुदीसुद्धा निष्प्रभ ठरतात. 'जलालुद्दीन खान विरुद्ध भारत संघराज्य (२०२४)' या प्रकरणात तर सर्वोच्च न्यायालयाने असा दंडक घालून दिला आहे की जेव्हा जामिनासाठी खटला दाखल केला जातो तेव्हा न्यायालयांनी तो संकोच न करता मंजूर केला पाहिजे. संबंधित निकालात सर्वोच्च न्यायालयाने यावर भर दिला की जरी सरकारी वकिलांचे आरोप गंभीर असले तरी, कायदानुसार काटेकोरपणे जामिनाचा विचार करणे हे न्यायालयीन कर्तव्य आहे.

तरीसुद्धा दिल्ली उच्च न्यायालयाचा आदेश जलद खटला चालवण्याबाबत काहीही सांगत नाही, जलद 'खटल्याची गती नैसर्गिकरित्या पुढे जाईल' असे म्हणतो, तिथे तो सर्वोच्च न्यायालयाच्या दंडकांपासून विचलित होतो. आरोपीने आधीच जवळपास पाच वर्षे खटल्याशिवाय तुरुंगात घालवली असल्याने, दीर्घकाळाची कच्ची कैद हीच शिक्षा ठरते आहे हे अत्यंत महत्त्वाचे मानले गेले पाहिजे होते. तसे इथे झालेले नाही.

त्यामुळेच आता या प्रकरणावर सर्वोच्च न्यायालयात अपील केले जाईल, त्या वेळी या न्यायालयीन कार्यवाहीमध्ये सुधारणा करण्याची संधी मिळू शकेल. संवैधानिक हक्कांचे आणि प्रत्येक घटनात्मक महत्त्वाच्या निकालागणिक उन्नत होत जाणाऱ्या न्यायतत्त्वांचे रक्षक म्हणून सर्वोच्च न्यायालयाने स्वतःच्या न्यायशास्त्राच्या मूलभूत तत्त्वांना पुन्हा पुढी देणे अत्यावश्यक आहे. जलद खटल्याच्या अठिकारांचे पावित्र्य राखण्यासाठी आणि भारताच्या फौजदारी न्यायव्यवस्थेच्या मूलभूत स्तंभाचा न्हास रोखण्यासाठी असा न्यायालयीन हस्तक्षेप अत्यंत महत्त्वाचा आहे.

आतड्यांमध्ये कुजलेली घाण स्वच्छ करण्यासाठी आहारात करा 'या' पदार्थांचे सेवन, सकाळी उठल्यानंतर पोट होईल स्वच्छ

दैनंदिन आहारात खाल्लेल्या पदार्थांचा परिणाम आरोग्यावर लगेच दिसून येतो. त्यामुळे शरीराला सहज पचन होणाऱ्या पदार्थांचे रोजच्या आहारात सेवन करावे. बऱ्याचदा धावपळीच्या जीवनशैलीमुळे जेवणाच्या वेळा बदलून जातात. ज्यामुळे कोणत्याही वेळी तिखट आणि तेलकट पदार्थांचे सेवन केले जाते. आहारात कायमच जंक फूड आणि तिखट तेलकट पदार्थांचे सेवन शरीराला हानी पोहचण्याची शक्यता असते. यामुळे अपचन किंवा गॅस होण्याची जास्त शक्यता असते. याशिवाय शरीरात पाण्याची कमतरता निर्माण झाल्यानंतर आतड्यांमध्ये विषारी घटक तसेच साचून राहतात. बद्धकोष्ठता किंवा अपचनाची समस्या उद्भवल्यानंतर गोळ्या औषधांचे सेवन करण्याऐवजी घरगुती पदार्थांचे सेवन करून आराम मिळवावा.

सतत अपचनाची समस्या वाढू लागल्यानंतर शरीराला हानी पोहचते. यामुळे शारीरिक आणि मानसिक आरोग्य बिघडण्याची जास्त शक्यता असते. बद्धकोष्ठता वाढल्यानंतर योग्य वेळी औषध उपचार करणे आवश्यक आहे. म्हणूनच आज आम्ही तुम्हाला आतड्यांमध्ये कुजलेली घाण बाहेर काढून टाकण्यासाठी आहारात कोणत्या पदार्थांचे सेवन करावे, याबद्दल सविस्तर माहिती सांगणार आहोत. या पदार्थांच्या सेवनाने शरीराला अनेक फायदे होतात.

आतड्यांमध्ये कुजलेली घाण स्वच्छ करण्यासाठी आहारात करा 'या' पदार्थांचे सेवन:

गाजर: लहान मुलांपासून अगदी मोठ्यांपर्यंत सगळ्यांचं गाजर खायला खूप जास्त आवडते. आतड्यांमधील हालचाल वेगवान करण्यासाठी आहारात नियमित गाजर खावे. पचनाची समस्या, पोटात वाढलेला जडपणा आणि पोट फुगणे इत्यादी सर्वच समस्यांपासून आराम मिळवण्यासाठी गाजर

खावे. दुपारच्या आणि रात्रीच्या जेवणात सॅलडमध्ये गाजराचा आवश्यक समावेश करावा. गाजर खाल्यामुळे आतड्यांमधील विषारी घटक बाहेर पडून जातात.

कच्ची पपई: पोटाचे आरोग्य कायमच निरोगी ठेवण्यासाठी आहारात नियमित पपई खाण्याचा सल्ला दिला जातो. पपई खाल्यामुळे पोट स्वच्छ होते. आतड्यांमध्ये साचून राहिलेले विषारी घटक बाहेर काढून टाकण्यासाठी पपई खावा. कच्ची पपई आरोग्यासाठी अतिशय पौष्टिक आहे.

यामध्ये असलेले घटक शरीरातील घाण बाहेर काढून टाकतात. कच्च्या पपईपासून बनवलेला पारठा चवीला अतिशय सुंदर लागतो.

तूप: आतड्यांमधील घाण सहज बाहेर पडून जाण्यासाठी नियमित एक चमचा तूप खावे. तूप खाल्यामुळे शरीर हायड्रेट राहते. यासाठी एक ग्लास कोमट पाण्यात एक चमचा तूप मिस्र करून प्यायल्यास शरीरात साचलेली घाण बाहेर पडून जाते. तूप खाल्यामुळे आतड्यांमधील नैसर्गिक लुब्रिकेशन वाढते. तूप खाल्यामुळे शरीराची पचनक्रिया सुधारते, आतड्यांमधील त्रास कमी होण्यास मदत होते.

F-Qs (संबंधित प्रश्न) बद्धकोष्ठता म्हणजे काय? बद्धकोष्ठता म्हणजे आतड्याची हालचाल अनियमित होणे, जसे की आठवड्यातून तीनपेक्षा कमी वेळा शौचास जाणे.यात मल कठीण आणि घट्ट असतो, ज्यामुळे शौचास त्रास होतो आणि खूप जोर द्यावा लागतो.

बद्धकोष्ठतेची प्रमुख कारणे? फायबरयुक्त अन्नपदार्थ (फळे, भाज्या, धान्ये) कमी खाल्ल्याने मल कठीण होतो. पुरेसे पाणी प्यायल्याने फायबर व्यवस्थित काम करते; पाणी कमी प्यायल्यास मल कठीण होतो. बैठे काम किंवा कमी शारीरिक हालचाल केल्याने पचनाची प्रक्रिया मंदावते आणि बद्धकोष्ठता वाढते.

खराब गट हेल्थमुळे येऊ शकतो Heart -ttack, 'या' लक्षणांनी ओळखा बिघडलेल्या पचनचा धोका

हृदयाकडे जाणारा मार्ग पोटातून जातो हे सर्वांनाच माहिती आहे, पण तुम्हाला माहिती आहे का की हृदयाच्या आरोग्याचे रहस्य तुमच्या आतड्यांच्या आरोग्याशीदेखील जोडलेले आहे. हो, तुम्ही योग्यच वाचले आहे. तुमच्या आतड्यांचे आरोग्य तुमच्या एकूण आरोग्यात महत्त्वाची भूमिका बजावते आणि हृदयरोगाचा धोकादेखील ठरवू शकते.

अस्वस्थ आतडे दीर्घकालीन दाह (जळजळ) निर्माण करू शकतात, कोलेस्टेरॉलची पातळी वाढवू शकतात आणि रक्तदाब नियमनात व्यत्यय आणू शकतात, ज्यामुळे हृदयाशी संबंधित आजारांचा धोका वाढतो. खराब पचन, पोटफुगी, थकवा आणि अनियमित आतड्यांची हालचाल या केवळ पचन समस्या नाहीत तर तुमच्या हृदयावर परिणाम करणारे घटक असू शकतात. अलिकडच्या एका अभ्यासातून असे दिसून आले आहे की आतड्यांचे खराब आरोग्य तुमच्या हृदयरोगाचा धोका कसा वाढवते, याबाबत आपण अधिक माहिती या लेखातून घेऊया

अभ्यास काय म्हणतो? सर्कुलेशन रिसर्चमध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासात आतड्यांतील मायक्रोबायोटा आणि हृदयाच्या आरोग्यामध्ये एक महत्त्वाचा संबंध आढळून आला आहे. संशोधकांनी असे नोंदवले आहे की डिस्बायोसिस अर्थात आतड्यांतील बॅक्टेरियातील असंतुलन, केवळ पचन समस्या नाही तर एथेरोस्क्लेरोसिस, उच्च रक्तदाब आणि हृदय अपयश यासारख्या हृदयाच्या समस्यांचे एक प्रमुख कारण आहे.

आतड्यांचे आरोग्य हृदयाच्या आरोग्यावर कसा परिणाम करते आतड्यांच्या अस्तराचे नुकसान विषारी पदार्थ रक्तप्रवाहात प्रवेश करण्यास अनुमती देते. यामुळे हृदयरोगाशी संबंधित दीर्घकालीन दाह होतो. कालांतराने, हे रोगप्रतिकारक प्रतिसाद ऊर्तना नुकसान पोहोचवते, ज्यामुळे हृदयरोगाचा धोका वाढतो.

अस्वस्थ आतड्यांतील बॅक्टेरिया द्व-ज सारखी रसायने तयार करतात, ज्यामुळे कोलेस्टेरॉल संचय आणि धमनी कडकपणा वाढतो. अशा असंतुलनामुळे चरबी चयापचयात देखील व्यत्यय येतो, ज्यामुळे धमन्यांमध्ये प्लेक जमा होण्याची शक्यता वाढते. यालाच शिवाय, खराब आतड्यांचा चयापचयवर नकारात्मक परिणाम होऊ शकतो, ज्यामुळे लडपणा आणि मधुमेह सारखे आजार होतात. या दोन्ही आरोग्य स्थिती हृदयरोगासाठी जोखीम घटक आहेत.

आतड्यांचे खराब आरोग्य कसे ओळखावे सतत पोट फुगणे आणि पोटदुखी हे पचनक्रियेत बिघाडाचे लक्षण असू शकते, ज्यामुळे हृदयरोगाशी संबंधित दीर्घकालीन दाह होऊ शकतो

दीर्घकालीन बद्धकोष्ठता किंवा अनियमित आतड्यांची हालचाल ही आतड्यांतील सूक्ष्मजीव मंडावण्याची लक्षणे दर्शवते, ज्यामुळे पोषक तत्वांचे शोषण प्रभावीत होते आणि चयापचय ताण वाढतो

सतत थकवा आणि कमी ऊर्जा ही देखील आतड्यांच्या खराब आरोग्याची लक्षणे आहेत. आतड्यांचे खराब आरोग्य पोषक तत्वांचे शोषण कमी करू शकते आणि हार्मोन्सचे नियमन बिघडू शकते, ज्यामुळे थकवा आणि कमी ऊर्जा पातळी येते

कमकुवत प्रतिकारशक्तीमुळे वारंवार होणारे संक्रमण देखील आतड्यांच्या खराब आरोग्याचे लक्षण आहे

जास्त गॅस किंवा अपचनाच्या तक्रारीदेखील सामान्य नाहीत. जर तुम्हाला सतत ही समस्या येत असेल तर याचा अर्थ असा की तुमचे आतडे खराब झाले आहेत सतत अतिसारामुळे हृदयाच्या आरोग्यासाठी आवश्यक असलेल्या इलेक्ट्रोलाइट्स आणि पोषक तत्वांची कमतरता होऊ शकते

अँसिड रिफ्लक्स किंवा छातीत जळजळ होणे हे देखील आतड्यांच्या खराब आरोग्याचे लक्षण आहे

गणपती बाप्पाला प्रिय असलेली गोड तेलपोळी कशी तयार कराल? पारंपरिक रेसिपी जाणून घ्या

गणेश चतुर्थी म्हटली की घराघरात विविध प्रकारचे पारंपरिक पदार्थ केले जातात. मोदक, पुरणपोळी, लाडू, करंजी यांसोबतच तेलपोळी हा देखील एक खास महाराष्ट्रीयन पारंपरिक गोड पदार्थ आहे. तेलपोळीला गुळपोळी असेही म्हणतात. ही पोळी विशेषतः सण, उत्सव व श्रावण-भाद्रपदातील धार्मिक विधींमध्ये केली जाते. तुपकट व गुळाचा अप्रतिम स्वाद असलेली ही पोळी खायला मऊ, सुगंधी व पौष्टिक असते.

गुळामुळे शरीराला उर्जा मिळते आणि तूपामुळे पचन सुधारते. गणपती बाप्पाला गोड पदार्थ खूप प्रिय असल्यामुळे अनेक घरांमध्ये गणेश चतुर्थीच्या दिवशी नक्कीच तेलपोळीचा नैवेद्य दाखवला जातो. बाप्पाला नैवेद्य आणखीन खास बनवायचा असेल तर तेलपोळीचा प्रसाद घरी बनवायलाच हवा. चला जाणून घेऊया यासाठी लागणारे साहित्य आणि कृती.

साहित्य गव्हाचे पीठ - २ कप
मैदा - २ कप (ऑशनल, पोळी मऊ होण्यासाठी)
गुळ - १ कप (किसून)
तीळ - ३-४ मोठे चमचे
तूप - ३-४ मोठे चमचे
वेलची पूड - २ चमचा
जायफळ पूड - ३ चमचा
तेल - २ चमचे
मीठ - चिमूटभर
पाणी - आवश्यकतेनुसार
चायनीज खायला खूप आवडत? मग सोप्या पद्धतीमध्ये घरी बनवा टेस्टी चिली गार्लिक नूडल्स,नोट करा रेसिपी

कृती गव्हाचे पीठ, मैदा, मीठ व तेल एकत्र करून पाणी घालून मऊसर पीठ मळून घ्या. हे पीठ झालून किमान ३० मिनिटे बाजूला ठेवा. कढईत तीळ भाजून घ्या आणि थंड झाल्यावर वाटून घ्या.

एका कढईत किसलेला गुळ घ्या. त्यात थोडे तूप टाकून मंद आचेवर वितळू घ्या.

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

होईपर्यंत भाजा. भाजताना थोडे तूप लावले तर चव अधिक वाढते.

गुळ वितळताना त्यात थोडे दूध घातल्यास पुरण मऊसर होते.

पुरण खूप ओले होऊ देऊ नये, नाहीतर पोळी लाटताना फुटेल.

ही पोळी तुपाबरोबर खाल्ल्यास अप्रतिम

गर्भवती महिलांमध्ये वाढतोय संसर्गाचा धोका, आहार-स्वच्छतेच्या काळजीचा तज्ज्ञांचा सल्ला

गर्भधारणेत महिलांनी काय काळजी घ्यावी संसर्गाचा धोका वाढत आहे तज्ज्ञांचा सल्ला

इतर ऋतूंच्या तुलनेत पावसाळ्यात संसर्गाचा धोका अधिक वाढतो. गर्भवती महिलांना याचा सर्वाधिक धोका असतो. गर्भवती महिलांची रोगप्रतिकारक शक्ती कमी असल्याने त्यांना मूत्रमार्गाचे संक्रमण (यूटीआय), विषाणूजन्य ताप, योनीमार्गात संसर्ग, डॅम्पू, मलेरिया, पोटाचे संसर्ग आणि कावीळ यासारखे आजार बळावण्याचा धोका जास्त असतो. गर्भवती महिलांनी त्यांच्या आरोग्याच्या बाबतीत सावधगिरी बाळगणे गरजेचे आहे.

पावसाळा हा मोठ्या संख्येने गर्भवती महिलांसाठी चिंतेचा विषय ठरतो. या दिवसात वातावरणातील आर्द्रता आणि दमटपणामुळे सर्दी आणि फ्लू सारख्या श्वसनाच्या समस्यांमध्ये वाढ होते. यामुळे खोकला, शिंका येणे आणि अंगदुखी अशी लक्षणे दिसून येतात. मिठाच्या पाण्याने गुळण्या करणे, वाफ घेणे, विविध स्वरूपातील द्रवपदार्थांचे सेवन आणि पुरेशी विश्रांती करणे गरजेचे आहे. उघड्यावरील अन्न पदार्थांचे सेवन टाळणे तसेच दुषित पाण्यामुळे देखील पोटाच्या संसर्गाचा धोका वाढतो ज्यामुळे उलट्या, अतिसार आणि निर्जलीकरण होते. या दिवसात स्ट्रीट फूड टाळणे, योग्यरित्या शिजवलेले आणि ताज्या, गरम अन्नाचे सेवन करणे, गाळून, उकळून थंड केलेले पाणी पिणे गरजेचे आहे असे पुण्यातील अँकुरा हॉस्पिटल फॉर वुमन अँड चिल्ड्रन्सच्या प्रसूती व स्त्रीरोगतज्ज्ञ तसेच वंध्यत्व निवार तज्ज्ञ डॉ. अश्विनी राठोड यांनी स्पष्ट केले .

काय सांगतात तज्ज्ञ डॉ. अश्विनी राठोड पुढे सांगतात की, डॅम्पू आणि मलेरियासारख्या डासांमुळे होणारे आजार गर्भवती महिलांनाकरिता त्रासदायक ठरू शकतात. यासाठी डास प्रतिबंधक उपायांचा वापर करणे, संपूर्ण अन्न झाकणारे पूर्ण बाह्यांचे कपडे घालणे आणि सांडपाण्याचा निचरा करणे यासारख्या प्रतिबंधात्मक उपायांचा अवलंब करणे योग्य राहिल.

डॅम्पूच्या लक्षणांमध्ये तीव्र ताप, डोकेदुखी, उलट्या आणि सांधेदुखी यांचा समावेश आहे तर मलेरियामुळे ताप , थंडी वाजून येणे आणि थकवा येणे अशी लक्षणे आढळतात. टायफॉइड हा दूषित अन्न आणि पाण्याद्वारे पसरू शकतो आणि त्यामुळे अशक्तपणा आणि भूक न लागणे यासारख्या समस्या उद्भवू शकतात, व्हायरल हेपेटायटीसमुळे होणाऱ्या कावीळमुळे त्वचा आणि डोळे पिवळे होऊ शकतात.

सामान्य समस्या गर्भधारणेदरम्यान मूत्रमार्गाचे संसर्ग (यूटीआय) ही एक सामान्य घटना आहे आणि ती अस्वच्छता किंवा जास्त ओलावा असल्यास आणखी वाढू शकते. याकरिता खास घेण्यायोग्य सुती कपड्यांचा वापर करणे, भरपूर द्रव पदार्थांचे सेवन करणे आणि स्वच्छता राखणे गरजेचे आहे.

गर्भधारणा हा एक महत्त्वाचा टप्पा असून हंगामी संसर्गांमुळे तो आव्हानात्मक ठरू शकतो. तज्ज्ञांनी दिलेल्या माहितीनुसार एका महिन्यात २५-३० वयोगटातील १० पैकी ५ गर्भवती महिलांना डॅम्पू, गॅस्ट्रोइंटेस्टाइनल इन्फेक्शन किंवा यूटीआयची समस्या आढळून येते. या आजाराचे कारण आणि लक्षणे निश्चित केल्यानंतर उपचारांची पद्धत ठरवली जाते.

स्वतःच्या मर्जीने औषध घेणे टाळा रुग्णांना स्वतःच्या मर्जीने औषधोपचार न करण्याचा सल्ला दिला जातो, कारण ते धोकादायक ठरू शकते. महिलांनी ताजे अन्न, स्वच्छ पाणी, डास प्रतिबंधात्मक उपाय तसेच वैयक्तिक स्वच्छतेवर भर दिला पाहिजे. संस्थाकाळी घराबाहेर पडणे टाळा आणि घराजवळील कुंड्यांमध्ये, टायसमध्येकिंवा भांड्यांमध्ये पावसाचे पाणी साचणार नाही याची खात्री करा. कोणतीही असामान्य लक्षणे आढळल्यास डॉक्टरांचा सल्ला घ्या असा सल्ला डॉ. मधुलिका सिंग, प्रसूती आणि स्त्रीरोगतज्ज्ञ, अँकुरा हॉस्पिटल फॉर वुमन अँड चिल्ड्रन्स, पुणे यांनी दिला.

गोडधोडावर तुटून पडा, पण हृदयाच्या आरोग्याकडे करू नका दुर्लक्ष; तज्ज्ञांचा इशारा

गोड पदार्थ खाल्ल्याने होणारे परिणाम अधिक गोड खाल्ल्यास हृदयावर होणारा परिणाम

आरोग्य कसे राखाल

सणसुटीचे दिवस सुरू आहेत त्यामुळे गोडधोडाच्या पदार्थांचे खाणे होते. परंतु यामुळे हृदयावर ताण देखील येऊ शकतो. सणांच्या दरम्यान काय खावे आणि आहारातून काय वगळावे याचा सल्ला या लेखाच्या माध्यमातून देण्यात आला आहे. हृदय सुरक्षित आणि निरोगी ठेवणे ही काळाची गरज आहे. म्हणून खाली दिलेल्या महत्त्वाच्या टिप्सचे पालन करावे. यामुळे तुम्ही तुमच्या हृदयाची योग्य काळजी घेऊ शकता. डॉ. गौरव सुराणा, कार्डिओलॉजिस्ट, न्यूहॅरा हॉस्पिटल, वाशी, नवी मुंबई यांनी याबाबत अधिक माहिती दिली आहे सण साजरा करण्यासाठी कुटुंबीय आणि मित्र परिवार एकत्र येतात. या दरम्यान पारंपारिक पदार्थ, मिठाई, तळलेले पदार्थ आणि अगदी मद्यपानाचाही आनंद घेतात. जरी हे पदार्थ आकर्षक आणि स्वादिष्ट असले, तरी ते आपल्या हृदयावर परिणाम करू शकतात, विशेषतः ज्यांना उच्च रक्तदाब, मधुमेह किंवा हृदयरोग यासारख्या आजार आहेत त्यांच्यासाठी हे पदार्थ घातक ठरू शकतात. अति खाणे, चुकीच्या आहाराची निवड करणे, ताणतणाव आणि अनियमित दिनचर्यांमुळे अनेकांना उच्च रक्तदाब, रक्तातील साखरेची उच्च पातळी, कोलेस्ट्रॉल आणि ट्रायग्लिसराइड पातळी वाढणे यासारखे त्रास होतात. हृदयावर कसा परिणाम होतो?

सणवाराच्या दिवसांमध्ये कॅलरीजयुक्त पदार्थ, गोड, तळलेल्या आणि खारट पदार्थांचे सेवन जास्त प्रमाणात केले जाते. साखर, मीठ आणि चरबीयुक्त पदार्थ कोलेस्ट्रॉलची पातळी, रक्तदाब आणि रक्तातील साखरेची पातळी वाढवू शकतात. सणसुटीच्या काळात होणाऱ्या पार्टीजमुळे मद्यपान आणि रात्री उशिरापर्यंतचे जागरण हृदयावर अधिक दाब निर्माण करतात.

मनपाची अतिक्रमण हटाव मोहीम चारही झोनमधील अतिक्रमणे हटवली १५० कर्मचाऱ्यांचा सहभाग

लातूर/ प्रतिनिधी :- लातूर शहर महानगरपालिकेच्या वतीने बुधवारपासून शहरात अतिक्रमण हटाव मोहीम हाती घेण्यात आली आहे. या अंतर्गत चारही झोनमधील अतिक्रमणे हटविण्यात आली. सुमारे दीडशे कर्मचाऱ्यांनी यात सहभाग नोंदवला. ए झोन मध्ये शिवाजी महाराज चौक ते पाण्याची टाकी, बी झोनमध्ये शिवाजी महाराज चौक ते खडक स्टॉप, सी झोनमध्ये गांधी चौक ते डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर चौक व डी झोन मध्ये छत्रपती शिवाजी महाराज चौक ते कॉन्सिड महाविद्यालयापर्यंत अतिक्रमणे हटविण्यात आली. अतिक्रमण हटाव मोहिमेसाठी पालिकेच्या वतीने पाच पथकांची स्थापना करण्यात आली आहे. पाचव्या पथकाने कापड लाईन ते सुभाष चौक परिसर या मार्गावरील अतिक्रमणे हटवली. प्रत्येक पथकात जवळपास ३० कर्मचाऱ्यांचा समावेश आहे.पोलीस बंदोबस्तात ही अतिक्रमणे

काढण्यात आली. ए झोनचे क्षेत्रिय अधिकारी बंडू किसवे, बी झोनचे संतोष लाडलापुरे, सी झोनचे समाधान सूर्यवंशी, डी झोनचे विजय राजुरे व अतिक्रमण हटाव विभाग प्रमुख रवी कांबळे यांच्या नेतृत्वात या पाच पथकांची स्थापना अतिक्रमण हटविण्यासाठी करण्यात आली आहे. मनपा उपायुक्त डॉ.पंजाबराव खानसोळे, मुख्य स्वच्छता निरीक्षक कलीम शेख, स्वच्छता विभाग प्रमुख रमाकांत पिडगे, मनपाचे कनिष्ठ अभियंता, नगर रचना विभागाचे अधिकारी,विधी अधिकारी हे देखील यावेळी उपस्थित होते. पालिकेच्या वतीने राबविण्यात येणारी अतिक्रमण हटाव मोहीम यापुढेही सुरुच राहणार आहे. त्यामुळे अतिक्रमणधारकांनी आपापली अतिक्रमणे काढून घ्यावीत अन्यथा जासीची कारवाई केली जाईल, असा इशारा मनपाच्या वतीने देण्यात आला आहे.

एटीएम मशीन कट करून पैसे चोरणाऱ्या आंतरराज्य टोळीला स्थानिक गुन्हे शाखेकडून अटक.

लातूर :- एटीएम मशीन कट करून पैसे चोरणाऱ्या आंतरराज्य टोळीला स्थानिक गुन्हे शाखेकडून अटक. रोख रकम व वाहनासह १२ लाख रुपयांचा मुद्दामाल हस्तगत. * याबाबत अधिक माहिती अशी की, काही दिवसापूर्वी पोलीस ठाणे उदगीर ग्रामीण हद्दीमध्ये अज्ञात आरोपींच्या टोळीने ए.टी.एम. मशीन गॅस कटरने तोडून त्यामधील रोख रकम चोरल्याची घटना घडली होती. त्यावरून पोलीस ठाणे उदगीर ग्रामीण येथे अज्ञात आरोपींच्या टोळी विरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला होता. सदरचा गुन्हा दाखल होताना पोलीस अधीक्षक श्री अमोल तांबे यांनी नमूद गुन्हातील अज्ञात आरोपींच्या शोध घेऊन गुन्हा उघडकीस आणण्याचे निर्देश देऊन पथक गठीत केले होते. त्या अनुषंगाने मंगेश चव्हाण अपर पोलीस अधीक्षक यांचे मार्गदर्शनात स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक सुधाकर बावकर यांचे नेतृत्वात पोलीस अधिकारी व अंमलदारांचे पथक तयार करून त्यांना सूचना व मार्गदर्शन करून रवाना करण्यात आले. सदर पथकाने मिळवलेल्या गोपनीय माहितीचे बरिष्ठांचे मार्गदर्शनात सखोल तांत्रिक विश्लेषण करून मिळालेल्या माहितीवरून एटीएम मशीन कट करून त्यामधील रोख रकम चोरी करणाऱ्या आंतरराज्य टोळीला दिनांक १० सप्टेंबर रोजी दुपारी ०३ वाजण्याच्या सुमारास लातूर ते औसा जाणाऱ्या रोडवरील एका खडी केंद्राजवळ चार संशयित आरोपींना वाहनासह ताब्यात घेण्यात आले. त्यांची व त्यांच्या कारची झडती घेतली असता त्यांच्याकडे गॅस टाकी, ऑक्सिजन सिलेंडर, गॅस कटर, तालांगा राज्यचे दोन बनावट नंबर प्लेट, तसेच एक लाकडी मूठ असलेला खंजीर व रोख ०१ लाख रुपये मिळून आले.अधिक विचारपूस केली असता त्यांनी त्यांचे नाव १) आस मोहम्मद फजरुद्दीन, वय ४० वर्ष, राहणार नंगलीपठाण, तालुका किशनगडबास, जिल्हा अलवर,(राजस्थान) २)मुस्तकीम आमीन, वय २६ वर्ष राहणार बीमा तालुका फिरोजपुर जिल्हा लोह (हरियाणा) ३) हमीद हबीबखान वय २५ वर्ष, राहणार परवाखेडा तालुका हनुवर, जिल्हा भोपाळ (मध्य प्रदेश) ४) लीखीमन हरी (गुजरा) वय २७ वर्ष, राहणार बाजोट तालुका किशनगडबास, जिल्हा अलवर, (राजस्थान) असे असल्याचे सांगून ता. भरतपुर राजस्थान येथे राहणारा त्यांच्या टोळीप्रमुखाच्या सांगण्यावरून उदगीर येथील ए.टी.एम. गॅस मशीनने कट करून त्यामधील रोख रकम एक लाख रुपये चोरी केल्याचे कबूल केले. सदरची चोरी केलेली रोख रकम एक लाख रुपये, गॅस सिलेंडर, ऑक्सिजन सिलेंडर गॅस, कटर, खंजीर तसेच गुन्हात वापरलेली कार क्रमांक एम.पी.०४ वाय.जी. ४६७८ असा एकूण १२ लाख २४ हजार रुपयांचा मुद्दामाल हस्तगत करण्यात आला असून नमूद आंतरराज्य टोळी कडून लातूर जिल्ह्यातील, महाराष्ट्रातील व इतर राज्यातील अणखीन गुन्हे उघडकीस येण्याची शक्यता असून त्याप्रमाणे पोलीस ठाणे उदगीर ग्रामीणचे पोलीस अधिकारी व अंमलदार पुढील तपास करीत आहेत. सदरची कारवाई श्री.अमोल तांबे, पोलीस अधीक्षक लातूर श्री.मंगेश चव्हाण अपरपोलीस अधीक्षक लातूर यांचे मार्गदर्शनात स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक सुधाकर बावकर यांच्या नेतृत्वातील पथकामधील पोलीस उपनिरीक्षक राजेश घाडगे, पोलीस अमलदार सर्जेदार जगताप, युवराज गिरी, रियाज सौदागर, राजेश कंचे, गोविंद भोसले, जमीर शेख, मोहन सुरवेर, सिद्धेश्वर मदन, राहुल कांबळे,शैलेश सुडे, हरी पतंगे, महिला पोलीस अमलदार अंजली गायकवाड यांनी केली आहे.

रेबल ग्रुप आयोजित विघ्नहर्ता गणेश मंडळाचे प्रथम वर्षे यशस्वीपणे पडले आहे

केज/प्रतिनिधी रेबल ग्रुप आयोजित बीड रोड चा राजा विघ्नहर्ता गणेश मंडळाचे प्रथम वर्षे यशस्वीपणे पार पडले आहे. विघ्नहर्ता गणेश मंडळाचे प्रथम वर्षे असून या मंडळाच्या पदाधिकाऱ्यांनी गणेश स्थापनेपासून ते विसर्जनापर्यंत सलग दहा दिवस विविध उपक्रम राबवले आहेत. विघ्नहर्ता गणेश मंडळाचे यावर्षीचे अध्यक्ष आदित्य पाळवदे, उपाध्यक्ष हर्षद धस, सचिव समर्थ पारखे यांच्यासह गणेश मंडळाच्या पदाधिकाऱ्यांनी व गणेश मंडळाचे प्रमुख मार्गदर्शक रतन वाघमारे, सुभाष पाळवदे, रत्नदीप वाघमारे, ज्ञानेश्वर केदार, ओम शिंदे, गणेश ढाकणे, मधुकर बसवद, अनिकेत शिंदे, आर्यन पाळवदे, विजयकुमार पाळवदे, अभिषेक चौर, क्षितिज धीवार, सुनील

मोरे, अजय काळे, बादल काळे, अमर काळे, अजय सुगडे, रत्नवीर वाघमारे, प्रांजल मुंडे, विशाल मुंडे, ओम काळे, ओमकार केदार, ओमराजे दराडे, प्रदीप सातपुते, सनम शौकत, सक्षम मस्के, नाना नेहरकर, उद्धव लांब यांनी सुंदर अस मार्गदर्शन करून सलग दहा दिवस विविध सांस्कृतिक उपक्रम घेऊन गणेशोत्सव हा मोठ्या उत्साहाने साजरा केला. विघ्नहर्ता गणेश मंडळांनी प्रथम वर्षी स्तुत्य उपक्रम घेतल्याबद्दल सर्व स्तरातून त्यांचे कौतुक होत आहे.

आश्रम शाळा अंथरवण पिंपरी तांडा येथे राष्ट्रीय खेळ दिवस साजरा

बीड/प्रतिनिधी रोजी धर्मराज बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था बीड व नेहरू युवा केंद्र बीड यांच्या संयुक्त विद्यमाने मेरा युवा भारत राष्ट्रीय खेळ दिवस खो खो ची स्पर्धा संपन्न झाली -प्रियंका खोब्रागडे मुख्य कार्यकारी अधिकारी धर्मराज बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था बीड बीड तालुक्यातील अंतरवण पिंपरी येथील माध्यमिक आश्रम शाळेतील मूल व मुली यांच्या यांनी विविध शालेय स्पर्धा मध्ये जसे की खो खो , धावणे स्पर्धा, उंच उडी चे स्पर्धा चे आयोजन करण्यात आले होते नेहरू युवा केंद्र बीड व धर्मराज बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय खेळ दिवस साजरा करण्यात आला व या कार्यक्रम मध्ये शाळेतील माध्यमिक मधील मूल व मुली यांच्या मोठ्या प्रमाणात सहभाग नोंदविला व विजेत्या संघास व मुलास व मुलीस बक्षीस मध्ये

मिडल देण्यात आले व या वेळी या कार्यक्रमास खालील प्रमाणे उपस्थित होती, प्राचार्य खंदारे सर, मुख्यध्यापक शिंदे सर पर्यवेक्षक जवरे सर, क्रीडा शिक्षक श्री जाधव ए. आर, पवार एस. आर. पवार अनिल यांनी सहकार्य केले व कार्यक्रमास संस्थेचे प्रतिनिधी अशोक गायकवाड, कोमल यादव, आजमत शेख उपस्थित होते. बक्षिस वितरण करून कार्यक्रम संपन्न झाला.

हैदराबाद गॅझेट लागू करून बंजारा समाजाला एस.टी.आरक्षणाची अंमलबजावणी करा

जिल्हाधिकारी मार्फत मुख्यमंत्री यांना निवेदन/ आगामी काळात रस्त्यावर उतरणार! -गोर सेना

लातूर /प्रतिनिधी :- निजाम प्रांतातील १९०१ ते १९४८ पर्यंत हैदराबाद गॅझेटमध्ये गोरबंजारा, लंबाडा,लमाण जातीची नोंद जमात अशी असून त्यानुसार तेलंगणा आंध्रप्रदेशातील बंजारा,लंबाडा जातीना अनुसुचित जमातीचे आरक्षण मिळालेले आहे.मात्र १९४८ नंतर राज्य पुनर्रचनेदरम्यान मराठवाडा सह विदर्भ खानदेशचा भाग महाराष्ट्राला जोडल्यामुळे मुळचे असलेले अनुसुचित जमातीचे आरक्षण संपुष्टात येवून विमुक्त जातीच्या संवर्गात रुपांतरित करण्यात आले.त्यामुळे महाराष्ट्रातील गोरबंजारा समाजावर एस टी आरक्षणाबाबत घोर अन्याय झाला आहे.मात्र गेल्या काही दिवसात मराठा कुणबी एकच असल्याचे समजून हैदराबाद गॅझेटनुसार आरक्षण देणार असल्याचे फडणवीस सरकारने जि आर काढले आहे. त्याला अनुसरूनच महाराष्ट्रातील गोरबंजारा समाजाला हैदराबाद गॅझेट लागू करून अनुसूचित जमातीचे एस टी चे आरक्षण देण्याची मागणी बंजारा समाजातील अग्रगण्य सामाजिक संघटना गोरसेनेने निवेदनाद्वारे केली आहे. याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, पंचायत समिती कार्यालयाच्या पाठीमागील बाजूस सभापती, उपसभापती, अधिकारी,कर्मचारी यांच्या निवासस्थानासाठी इमारती बांधण्यात आलेल्या आहेत परंतु सदर इमारतीचे बांधकाम होऊन इमारतीचे रंगरंगोटीचे काम देखील होऊन अनेक वर्षांचा कालावधी उलटला आहे. परंतु सदर इमारतीचे काम होऊन देखील सदरची इमारत हस्तांतरित अथवा उद्घाटन करण्यात आलेले नाही. शासनाने करोडो रुपये खर्च करून अधिकारी,कर्मचारी यांच्यासाठी निवासस्थाने म्हणून इमारतीचे बांधकाम केलेले आहे सदर इमारती या अधिकारी व कर्मचारी वर्गासाठी राहण्यासाठी असताना याचा फायदा संबंधितांना होत नाही. या उलट शासनाने करोडो रुपये खर्चून बांधलेल्या इमारती या सध्या केज शहराच्या मध्यवर्ती भागामध्ये धुळखाल पडलेल्या अवस्थेत आहेत. दलित अन्याय अत्याचार निर्मूलन समितीच्या वतीने वेळोवेळी गट विकास अधिकारी यांना सदर प्रकरणी लेखी निवेदन दिलेले आहेत परंतु अद्यापही कसल्याच प्रकारची

जिल्हाधिकारी मार्फत गोरसेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष प्रा. संदेश चव्हाण यांच्या सूचनेनुसार संपूर्ण महाराष्ट्रात आज १० सप्टेंबर रोजी निवेदन देण्यात आले.त्यामध्ये असे नमूद केले आहे की,महाराष्ट्रातील गोरबंजारा समाजाजवळ १९५० अगोदर अनुसुचित जमातीचे दुर्मिळ पुरावे असून क्रिमीनल ट्राईब कायद्याने बाधित असूनही अनुसुचित जमातीचे आरक्षणाबाबत सकारात्मक शिफारशी करूनही त्यांना ते आरक्षण देण्यात आलेले नाही.डोंगर दर्यात राहणारा समाज आजही आदीम समुदायाची सर्व पात्रता पूर्ण करतो कारण स्वतंत्र बोली,भाषा,पेहराव,धाटी,परंपरा, स्वतंत्रतांडावस्ती,खानपान,स्वतंत्र असूनही त्यांना एस टी आरक्षणा पासून जाणीवपूर्वक टाळले जात आहे.

सेंट्रल प्रोवीन्स व बेरार प्रांतामध्ये तसेच हैदराबाद गॅझेट मध्ये त्यांना अनुसुचित जमातीच्या यादीत स्थान दिलेले होते.मात्र भाषावार प्रांतरचना,राज्य पुनरचना कायद्याचा फटका महाराष्ट्रातील गोरबंजारा लमाण, लंबाडी यांना बसला असून मुळ आरक्षणाला मुकावे लागले आहे. यासाठी गोरबंजारा समाजाने सातत्याने संघर्ष पुकारला असून त्यांना न्याय देण्यासाठी बापट आयोग,इधाटी आयोग,भाटीया आयोग डिपन्टी एस टी आयोगाने महाराष्ट्रातील गोरबंजारा हा अनुसुचित जमातीचे आरक्षणाबाबत सकारात्मक शिफारशी करूनही त्यांना ते आरक्षण देण्यात आलेले नाही.डोंगर दर्यात राहणारा समाज आजही आदीम समुदायाची सर्व पात्रता पूर्ण करतो कारण स्वतंत्र बोली,भाषा,पेहराव,धाटी,परंपरा, स्वतंत्रतांडावस्ती,खानपान,स्वतंत्र असूनही त्यांना एस टी आरक्षणा पासून जाणीवपूर्वक टाळले जात आहे.

त्यासाठी अनुसूचित जमातीचे आरक्षणाबाबत माजी मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक,राष्ट्रसंत रामराज महाराज सह अन्य समाजसुधारकांनी सातत्याने प्रयत्न केले असून -गोरसेना या बंजारा समाजातील अग्रगण्य संघटनेने गेल्या विस वर्षापासून मोर्चा आंदोलने केलेली आहेत.सद्य मराठा कुणबी समाजासाठी हैदराबाद गॅझेटनुसार आरक्षण लागू होत आहे.त्या धर्तीवर गोरबंजारा समाजासाठी सुद्धा तेच गॅझेट लागू करून एस टी प्रवर्गासाठी तात्काळ समिती नेमून आरक्षण मिळविण्यासाठी राज्यांनी केंद्राकडे शिफारस करावी अशी मागणी गोरसेनेने निवेदनाद्वारे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना जिल्हाधिकारी मार्फत आज केलेली आहे. यावेळी गोर सेनेचे अशोक चव्हाण,सुरेश राठोड,जिल्हाध्यक्ष एंड.संतोष पवार,शंकर राठोड,प्रदीप राठोड,शरद राठोड,बालाजी राठोड,दयानायक राठोड, दयानंद राठोड,बबलू जाधव,महादेव जाधव,श्रावण चव्हाण,ओमराज,अमोल चव्हाण,पृथ्वी चव्हाण, विकास बंजारा, धोंडीराम चव्हाण आदी गोर सेनेच्या प्रमुख कार्यकर्त्यांची उपस्थिती होती.

पंचायत समिती परिसरातील स्वतंत्र सैनिक स्मारक आणि त्यावरील भारतीय संविधानाची उद्देशिकाची विटंबना-रोहित कसबे

केज/प्रतिनिधी पंचायत समिती कर्मचारी, अधिकारी निवास इमारत उद्घाटन व केज पंचायत समिती परिसरातील स्वातंत्र्य सैनिक स्मारक आणि त्यावरील भारतीय संविधानाची उद्देशिकाची विटंबना होत आहे अशा आशयाचे लेखी निवेदन दलित अन्याय अत्याचार निर्मूलन समितीचे अध्यक्ष रोहित कसबे यांनी गट विकास अधिकारी यांना दिले आहे. याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, पंचायत समिती कार्यालयाच्या पाठीमागील बाजूस सभापती, उपसभापती, अधिकारी,कर्मचारी यांच्या निवासस्थानासाठी इमारती बांधण्यात आलेल्या आहेत परंतु सदर इमारतीचे बांधकाम होऊन इमारतीचे रंगरंगोटीचे काम देखील होऊन अनेक वर्षांचा कालावधी उलटला आहे. परंतु सदर इमारतीचे काम होऊन देखील सदरची इमारत हस्तांतरित अथवा उद्घाटन करण्यात आलेले नाही. शासनाने करोडो रुपये खर्च करून अधिकारी,कर्मचारी यांच्यासाठी निवासस्थाने म्हणून इमारतीचे बांधकाम केलेले आहे सदर इमारती या अधिकारी व कर्मचारी वर्गासाठी राहण्यासाठी असताना याचा फायदा संबंधितांना होत नाही. या उलट शासनाने करोडो रुपये खर्चून बांधलेल्या इमारती या सध्या केज शहराच्या मध्यवर्ती भागामध्ये धुळखाल पडलेल्या अवस्थेत आहेत. दलित अन्याय अत्याचार निर्मूलन समितीच्या वतीने वेळोवेळी गट विकास अधिकारी यांना सदर प्रकरणी लेखी निवेदन दिलेले आहेत परंतु अद्यापही कसल्याच प्रकारची

दखल अथवा ठोस कारवाई करण्यात आलेली नाही. येत्या चार दिवसात जर प्रशासनाने सदर प्रकरणी दखल घेतली नाही तर दलित अन्याय अत्याचार निर्मूलन समितीच्या वतीने केज शहरातील मध्यवर्गीय भागात असणारे पंचायत समिती अधिकारी व कर्मचारी निवासस्थानाच्या इमारतीचे दलित समाजातील परिवाराच्या हस्ते उद्घाटन करून त्यांना निवाससाठी सदरची निवासस्थाने खुली केली जातील यास गटविकास अधिकारी जबाबदार राहतील असे लेखी निवेदनाद्वारे रोहितकसबे यांनी म्हटले आहे. पुढे निवेदनात कसबे यांनी म्हटले की, पंचायत समिती परिसरातील स्वातंत्र्य सैनिक यांचे स्मारक आणि त्यावरील स्वातंत्र्य भारताची उद्देशिका यांची विटंबना होत आहे त्या संदर्भाने वेळोवेळी व तोंडी निवेदन देऊन पंचायत समितीच्या अधिकारी व कर्मचारी यांनी कसल्याच

प्रकारची दखल घेतली नाही. त्याचबरोबर याचा अर्थ असा होतो की आपण सदर बाबीची विटंबना पाहू शकता. पंचायत समिती आवारांमध्ये खुलेआम मटका चालतो व त्याचे फुटेज देखील समितीकडे आहेत आणि ते पण सदर स्मारकावर बसून मटका घेतात व या ठिकाणी असा प्रकार घडतो म्हणजेच पंचायत समिती प्रशासन बेजबाबदार आहे असे स्पष्ट होते असे समितीने दिलेल्या लेखी निवेदनात म्हटले आहे. जर सदर बाबीची दखल न घेतल्यास आठ दिवसात दलित अन्याय अत्याचार निर्मूलन समितीच्या वतीने घंटानाद व बॉम्ब मारो आंदोलन छेडले जाणार आहे. तसेच आठ दिवसांनी तीव्र स्वरूपाचे आंदोलन हे पंचायत समिती व गट विकास अधिकारी यांच्या दालनाच्या बाहेर केल जाईल असा लेखी निवेदनाच्या माध्यमातून प्रशासनाला इशारा देण्यात आला आहे. या लेखी निवेदनाच्या प्रति गटविकास अधिकारी,पंचायत समिती केज, जिल्हाधिकारी बीड, मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जिल्हा परिषद बीड, तहसीलदार केज यांना दिल्या आहेत.

आपचे खासदार संजय सिंह यांना नजरकैद ; फारुख अब्दुल्ला यांना भेटण्यासाठी गेटवर चढले

जम्मू-काश्मीरमधील दोडा येथील आम आदमी पक्षाचे आमदार मेहराज मलिक यांच्या अटकेविरोधात पक्ष आक्रमक झाला आहे. आपचे राज्यसभा खासदार संजय सिंह एकता दर्शविण्यासाठी श्रीनगरला पोहोचले आहेत. दरम्यान, जम्मू-काश्मीरमध्ये संजय सिंह यांना नजरकैदत ठेवण्यात आल्याचा दावा आपने केला आहे. जम्मू-काश्मीर पोलिसांनी बाहेरून गेट बंद केले. त्यानंतर नॅशनल कॉन्फरन्सचे प्रमुख आणि माजी मुख्यमंत्री फारुख अब्दुल्ला त्यांना भेटण्यासाठी पोहोचले. याठिकाणी संजय सिंह गेटवर चढले आणि अब्दुल्ला यांच्याशी बोलले.संजय सिंह यांनी काय दावा केला? संजय सिंह यांनी सोशल मीडियावर पोस्ट करत, हे खूप दुःखद आहे की जम्मू-काश्मीरचे मुख्यमंत्री असलेले डॉ. फारुख अब्दुल्ला अनेक वेळा पोलिसांनी मला नजरकैदत ठेवल्याची बातमी मिळाल्यांनंतर सरकारी पाहुणे म्हणून मला भेटायला आले, परंतु त्यांना मला भेटू दिले नाही.